

דף יומי DAF YOMI INSIGHTS

Welcome to

July 13 ♥ 🍷 🍴

Welcome to

Welcome to

ירוק ♥ 💰 ירוק 😞 ♥ ירוק

Yarok

Quelques couleurs sans Quelques colère

Some Colors Without Anger

Without Anger

Perhaps you feel upset at someone whom you feel might have wronged you in some way, and for some reason that is not understood by you. Perhaps based on this you feel motivated to put pen to paper, or fingers to keypads, and perform experiments that might determine the veracity of the well known dictum, "The pen is mightier than the sword." Perhaps you feel inspired to tell the world that the perpetrator of evils of which you have fallen victim to, is a ממזר the likes of which the world has never seen. Perhaps you wish to announce to the universe that this criminal actor of abominable actions against your person is a (מכות יד עמוד א) רשיעה בר רשיעה. You might be feeling angry. As this anger sits and you dwell on the unspeakable offenses projected and launched at your face, whether physically or metaphorically, the anger grows, and your face may begin to change colors. Red, Violet, etc.. etc..

So I say to you, "Calm down." Even if he is a ממזר, you don't need to act on it. You don't need to tell anyone. (לעלם כתיב (קידושין עא עמוד א). You can still **include** him in some unique and delicate sense as a member of your community. Here are two places in ש"ס where ר' יהודה tells us it is to include a ממזר:

כל הראוי לדון דיני נפשות ראוי לדון דיני ממונות ויש שראוי לדון דיני ממונות ואינו ראוי לדון דיני נפשות: גמ'

אמר ר' יהודה לאתויי ממזר (גדה מט:)

מי שיש לו בן מכל מקום פוטר וכו': מכל מקום לאתויי מאי אמר רב יהודה לאתויי ממזר מאי טעמא אמר קרא ובן אין לו עיין עליו (יבמות כב.).

So calm yourself down. Let the color of your face return to it's normal shade of color, and conduct yourself.....

Without Anger.

How about a joke to calm you down. 🤝

Joke : What's a madder?

דף יומי

DAF YOMI INSIGHTS

Answer : Nothin'. What's a madder with you?

ירוק

What is the Color ירוק?

An Old French Vord

לעזי תוספות:

Here is an old french vord. The vord is ויר"ד:

Category: Colors and Dyes:

הירוק ככרתי : משמע שמראהו כצבע שקוראין ויר"ד וכו. (תוס' סוכה לא: ד"ה הירוק ככרתי)

Here are the current day words for Green:

Spanish	verde
French	vert

You can see that the Spanish word is more similar than the French word.

Someone pointed out to me that the תוספות is translating ככרתי ירוק, but this might not apply to סתם ירוק. Take a look at this גמרא in סוכה:

תנו רבנן מי שלא ראה שמחת בית השועבה לא ראה שמחה מימיו מי שלא ראה ירושלים בתפארתה לא ראה כרך נחמד מעולם מי שלא ראה בית המקדש בבנינו לא ראה בנין מפואר מעולם מאי היא אמר אביי ואיתימא ר' חסדא זה בנין הורדוס במאי בניה אמר רבא באבני שישא ומרמרא איכא דאמרי באבני שישא כוחלא ומרמרא אפיק שפה ועייל שפה כי היכי דלקבל סידא סבר למשעיין בדהבא אמרו ליה רבנן שבקיה דהכי שפיר טפי דמיתחזי כאידותא דימא (סוכה נא:)

Now take a look at רש"י:

[שיישא] . שייש צבוע לא לבן ולא שחור אלא כעין ירוק בלע"ז בי"ש (סוכה נא: רש"י ד"ה שיישא)

Even this is not clearly ירוק as רש"י says it is ירוק, "similar to ירוק", which might imply that it is not actually ירוק.

דף יומי דאטאס וואס זאגט

In this גמרא in במות יבמות something oozed out of יעקב בר' אחא בר' that was the color of ירקא as the גמרא terms it:

כהוצא ירקא (יבמות סד:)

פרש"י ירוק ככף תמר

So perhaps פרש"י is saying it is as if the גמרא said כהוצא meaning ירוק like a palm branch.

So again this גמרא is not mentioning סתם ירוק, but rather כהוצא.

Here are two other places in ש"ס where you can find that expression, כהוצא ירקא:

(שבת קט:)(כתובות סא:)

This גמרא in שבת is talking about the third child which מתו אחיו from getting a מילה:

ראיתיו שהוא ירוק (שבת קלד:).

Artscroll translate this ירוק as "Yellow".

אמר מר עוקבא לפלוף שבעין לח אינו חוצץ יבש חוצץ אימתי נקרא יבש משעה שמתחיל לירק (נדה סז).

"From when is it considered to have dried? From when it begins to turn green" (Artscroll)

הירוק (נדה יט:)

[In the classical Hebrew, there is no distinct word for the color yellow; rather, the term ירוק denotes both green and yellow. When intended to mean "green", though, ירוק is usually accompanied by a modifier; e.g. ירוק ככרת. When used alone the term refers to a golden-yellow color (see *Ritva*). Here Tos. Harosh and others describe ירוק as a color similar to that of an egg yolk (see *Ritva*; cf. *Meiri*; see also *Shulchan Aruch*, *Yoreh Deah* 188:1, and *Shach* ad loc.).] (Artscroll Niddah 19a1 Note 10)

Faux Amis (False Friends: words that seem similar but aren't)

Couleur : This means color in english

colère : This means Anger in english

Quelques couleurs : Some Colors 🎨 🖌️

Quelques colère : Angry 🔥 😡 💢

דף יומי DAF YOMI INSIGHTS

איסטטית (מכות ה.).

A group of plotters

אישתטית (חולין צה.).

The Ishtatis [River] (Name of a River in the times of Rav)

😡 "HOW MANY TIMES DO I HAVE
TO TELL YOU? I'M NOT ANGRY"

Violet, You're Turning Violet, Violet

The word "Violet" means purple in French.

I think in English it is more Blue-Purple.

The גמרא mentions the following:

אמר ר' ששת הני סיגלי מברכין עלייהו בורא עשבי בשמים (ברכות מג:)

פרש"י ויול"ש בלע"ז (רש"י ד"ה סיגלי)

דף יומי דאס וואס דאס

The גמרא has mentioned on the top of this page a סמלק plant which רש"י defines as ישמעאל. The פירוש on פירוש רש"י points out that these must be two different plants according to רש"י yet in his פירוש on חומש the רש"י there says;

דודאים: פרש"י סיגלי ועשב הוא ובלשון ישמעאל יסמין (בראשית ל:יד)

Here רש"י explains like the שיטה of לוי in עמוד ב דף צט עמוד ב.

Now, take a look at this גמרא in גיטין:

אמר שמואל נתן לה נייר חלק ואמר לה ה"ז גיטיך מגורשת חיישינן שמא במי מילין כתבו מיתביה הרי זה גיטך ונטלתו וזרקתו לים או לאור או לכל דבר האבד וחזר ואמר שטר פסים הוא שטר אמנה הוא מגורשת ולא כל הימנו לאוסרה טעמא דאיכא כתב הא ליכא כתב לא כי קאמר שמואל דבדקינן ליה במיא דנרא וכו'. (גיטין יט:)

פרש"י ד"ה במיא דנרא וז"ל "צבע שקוראין פוייל"י ומעבירים מי הצבע עליו ופולט אותיות שבלע ונראות"

Artscroll translate it as "Violet Die" They bring *Rabbeinu Chananel cited in Tosfos* who says that an extract from a pomegranate rind is intended.

דף יומי DAF YOMI INSIGHTS

A Halachik Difference Between A Frog And A Toad

DIFFERENCES BETWEEN *Frogs Vs. Toads*

FROGS

Smoother skin, jump more, live near water

TOADS

Rough skin, warts, terrestrial, glands

AnimalWised

Frogs have long legs, longer than their head and body, which are made for hopping. Toads, on the other hand, have much shorter legs and prefer to crawl around rather than hop. Frogs have smooth, somewhat slimy skin. Toads have dry, warty skin. - The Woodland Trust

אמר רבא הני זבוגי דמחזא כי שלדן קיימת טמאין (גדה נו).

פרש"י ד"ה זבוגי : פרוי"ט הנמצאים יבשים במחזא והוא צב ויש שקורין אותו בלע"ז בוי"ט

Artsroll defines זבוגי as "Toads". פרש"י says here that it is the צב which is one of the eight שרצים which are מטמא טומאת שרץ. This is as opposed to the צפרדע which looks similar to the צב and yet is not one of the שרצים and therefore it is not מטמא טומאת שרץ.

אלא מתשעה צפרדעים ושרץ אחד ביניהם ונגע באחד מהן ואינו יודע באיזה מהן נגע ספיקו טמא (כתובות טו).

פרש"י ד"ה אלא מתשעה צפרדעים כו' : תוספתא היא במס' טהרות תשעה צפרדעים מתים ברשות היחיד ושרץ אחד כגון צב שהוא דומה לצפרדע ביניהם ונגע באחד מהן ספיקו טמא

The modern languages:

English	a toad and a frog
Spanish	un sapo y una rana
French	un crapaud et une grenouille

A Frog צפרדע 🐸

Do you have a פרוי"ט in your Throyt? Or is it a frog?

The Color Of Money

Because of long-lasting dye. When paper notes were introduced in 1929, the U.S. Bureau of Engraving and Printing opted to use green ink because the color was relatively high in its resistance to chemical and physical changes -Reader's Digest

אלעזר איש בירתא כד הוּ חזו ליה גבאי צדקה הוּ טשו מיניה דכל מאי דהוּ גביה יהיב להו יומא חד הוּ סליק לשוקא למיזבן נדוניא לברתיה חזויהו גבאי צדקה טשו מיניה אזל ורהט בתרייהו אמר להו אשבתיכו במאי עסקיתו אמרו ליה ביתום ויתומה אמר להן העבודה שהן קודמין לבתי שקל כל דהוּ בהדיה ויהב להו פש ליה חד זוזא זבן ליה חיטי ואסיק שדייה באכלבא אתאי דביתהו אמרה לה לברתיה מאי אייתי אבוך אמרה לה כל מה דאייתי באכלבא שדיתיה אתיא למיפתח בבא דאכלבא חזת אכלבא דמליא חיטי וקא נפקא בצניורא דדשא ולא מיפתח בבא מחיטי אזלא בריתיה לבי מדרשא אמרה לו בא וראה מה עשה לך אוהבך אמר לה העבודה הרי הן הקדש עליך ואין לך בהן אלא כאחד מעניי ישראל (תענית כד).

This story in תענית is very powerful.

You could see how poverty was something the תנאים ואמוראים struggled with.

רבי יונתן אומר כל המקיים את התורה מעני סופו לקימה מעשר וכל המבטל את התורה מעשר סופו לבטלה מעני (פרקי אבות פרק ד' משנה יא')

Look at the poverty that these תנאים ואמוראים endured.

תנו רבנן עני ועשיר ורשע באין לדין לעני אומרים לו מפני מה לא עסקת בתורה אם אומר עני הייתי וטרוד במזונותי אומרים לו כלום עני היית יותר מהלל אמרו עליו על הלל הזקן שבכל יום ויום היה עושה ומשתכר בטרפעיך חציו היה נותן לשומר בית המדרש וחציו לפרנסתו ולפרנסת אנשי ביתו פעם אחת לא מצא להשתכר ולא הניחו שומר בית המדרש להכנס עלה ונתלה וישב על פי ארובה כדי שישמע דברי אלקים חיים מפי שמעיה ואבטליון אמרו אותו היום ערב שבת היה ותקופת טבת היתה וירד עליו שלג מן השמים כשעלה עמוד השחר אמר לו שמעיה לאבטליון אבטליון אחי בכל יום הבית מאיר והיום אפל שמא יום המעונן הוא הציצו עיניהן וראו דמות אדם בארובה עלו ומצאו עליו רום שלש אמות שלג פרקוהו והרחיצוהו וסיכוהו והושיבוהו כנגד המדורה אמרו ראוי זה לחלל עליו את השבת (יומא לה:)

אמר ר' יהודה אמר רב בכל יום ויום בת קול יוצאת ואומרת כל העולם כולו נזון בשביל חנינא בני וחנינא בני דיו בקב כרובים מערב שבת לערב שבת הוּה רגילא דביתהו למיחמא תנורא כל מעלי דשבתא ושדייא אקטרתא משום כיסופא הוּה לה הך שיבבתא בישתא אמרה מכדי ידענא דלית להו ולא מידי מאי כולי האי

דף יומי INSIGHTS ומסע דאף

אזלא וטרפא אבבא איכספא ועיילא לאינדרונא איתעביד לה ניסא דחזיא לתנורא מלא לחמא ואנגא מלא לישא אמרה לה פלניתא פלניתא אייתי מסא דקא חריך לחמיך אמרה לה אף אנא להכי עיילי תנא אף היא להביא מרדה נכנסה מפני שמלומדת בנסים (תענית כה).
אמר ר' גמליאל הואיל והכי הוה איזיל ואיפייסיה לר' יהושע כי מטא לביתיה חזינהו לאשיתא דביתיה דמשחרן א"ל מכותלי ביתך אתה ניכר שפחמי אתה א"ל אוי לו לדור שאתה פרנסו שאי אתה יודע בצערן של תלמידי חכמים במה הם מתפרנסין ובמה הם נוזנים (ברכות כח).
דביתהו דר' יהודה נפקת נקטת עמרא עבדה גלימא דהוטבי כד נפקת לשוקא מיכסיא ביה וכד נפיק ר' יהודה לצלויי הוה מיכסי ומצלי וכד מיכסי ביה הוה מברך ברוך שעטני מעיל זימנא חדא גזר ר' שמעון בן גמליאל תעניתא ר' יהודה לא אתא לבי תעניתא אמרין ליה לא אית ליה כסויא שדר ליה גלימא ולא קביל דלי ציפתא ואמר ליה לשלוחא חזי מאי איכא מיהו לא ניחא לי דאיתנהי בהדין עלמא (גדרים מט:ג).
אילפא ור' יוחנן הוו גרסי באורייתא דחיקא להו מילתא טובא

They were very poor ; "טובא".

אמרי ניקום וניזיל וניעבד עיסקא ונקיים בנפשין אפס כי לא יהיה בך אביון אזלו אותבי תותי גורא רעיעא הוו קא כרכי ריפתא אתו תרי מלאכי השרת שמעיה ר' יוחנן דאמר חד לחבריה נישדי עלייהו האי גורא ונקטלינהו שמניחין חיי עולם הבא ועוסקין בחיי שעה אמר ליה אידך שבקינהו דאיכא בהו חד דקיימא ליה שענתא רבי יוחנן שמע אילפא לא שמע אמר ליה ר' יוחנן לאילפא שמע מר מידי אמר ליה לא אמר מדשמעי אנא ואילפא לא שמע ש"מ לדידי קיימא לי שענתא אמר ליה ר' יוחנן איהדר ואוקי בנפשאי כי לא יחדל אביון מקרב הארץ ר' יוחנן הדר אילפא לא הדר עד דאתא אילפא מליך ר' יוחנן אמרו לו אי אתיב מר וגריס לא הוה מליך מר (תענית כא).

ריש לקיש זבין נפשיה ללודאי וכו'. יתיב קאכיל ושתי אמרה ליה ברתיא לא בעית מידי למיזגי עליה אמר לה בתי כריסי כרי כי נח נפשיה שבק קבא דמוריקא קרא אנפשיה ועזבו לאחרים חילם (גיטין מז).
רבי אלעזר בן פדת דחיקא ליה מילתא טובא עבד מילתא ולא הוה ליה מידי למיטעם שקל ברא דתומא ושדייה בפומיה חלש לביה ונים אזול רבנן לשיולי ביה חזיוהו דקא בכי וחיך ונפק צוציתא דנורא מאפותיה כי אתער אמרו ליה מאי טעמא קא בכית וחיכת אמר להו דהוה יתיב עמי הקב"ה ואמרי ליה עד מתי אצטער בהאי עלמא ואמר לי אלעזר בני ניחא לך דאפכיה לעלמא מרישא אפשר דמתילת בשעתא דמזוני אמרי לקמיה כולי האי ואפשר אמרי ליה דחיי טפי או דחיינא אמר לי דחייט אמרי לקמיה אם כן לא בעינא אמר לי בהאי אגרא דאמרת לא בעינא יהיבנא לך לעלמא דאתי תליסרי נהרוותא דמשחא אפרסמון דכין כפרת ודיגלת דמענגת בהו אמרי לקמיה האי ותו לא אמר לי ולחברך מאי יהיבנא אמרי ליה ואנא מגברא דלית ליה בעינא מחיין באסקוטלא אפותאי ואמר לי אלעזר ברי גירי בך גירי (תענית כה).

They were poor. They were in situations of טובא.

They kept learning.

Keep learning.

דף יומי DAF YOMI INSIGHTS

Don't stop learning.

Your learning is so dear to Hashem.

גירי בכ גירי

A quick historical note on poverty in the times of the תנאים ואמוראים, maybe there was a difference between בבל and ארץ ישראל in that ארץ ישראל was not as wealthy as בבל.

אמר רב עתירה בבל דחצדא בלא מיטרא אמר אביי נקיטין טובעני ולא יובשני (תענית י').
ואמר ר' נתן בר אבא אמר רב עתירי בבל יורדי גיהנם הם כי הא דשבתאי בר מרינוס אקלע לבבל בעא מיניהו
עסקא ולא יהבו ליה מזוני מיון נמי לא זינוהו אמר הני מערב רב קאתו דכתיב ונתן לך רחמים ורחמך כל
המרחם על הבריות בידוע שהוא מזרעו של אברהם אבינו וכל מי שאינו מרחם על הבריות בידוע שאינו
מזרעו של אברהם אבינו (ביצה לב:)

On the other hand, maybe not.

כהדא אילין דר' נחמיה אשאלון לציבוריין פריטין אתא עובדא קומי רבנין אמרין ליה לית ציבור כולי עתיר לית
ציבור כולי מיעני (ירושלמי גיטין טז:)

On the other hand, maybe there in fact was a difference in that בבל was not as
wealthy as ארץ ישראל:

י' קבים עניות ירדו לעולם תשעה נטלה בבל ואחד כל העולם כולו (קידושין מט:)

In fact I found a תוספות in תוספות to this in a בפירושה ראה.

Here is that תוספות:

Well first he brings the פשט of רש"י then he asks some קשיות then he writes (i.e. בא"ד):

על כן נראה לר"ת איפכא דר' יוחנן דאמר ריחים בצוארו ועסוק בתורה לבני בבל דיבר שאינו יכול להניח אשתו
וילך וילמוד תורה ועוד שהם עניים ושמאל דאמר נושא אשה תחלה לבני א"י אמר שיכולים ללמוד
במקומם וגם הם עשירים וטוב לו שישא אשה וילמוד תורה בטהרה ומיהו פעמים שגם בני א"י היו יוצאים
חוץ למקומם לבבל ללמוד תורה אלא רובם היו לומדים במקומם ואין תימא אם שמואל שהיה מבני בבל
דמורה לבני א"י שהיו לפניו תלמידים מבני א"י שהיה מדבר להם ור' יוחנן אע"פ שהיה מא"י היה מדבר
לתלמידים שלפניו מבבל וכן מצינו בפ"ק דשבת (דף ט.) גבי מאימתי התחלת אכילה רב אמר משיטול ידיו
ורבי חנינא אנר משיטיר חגורו ומפרש התם הא לן הא להו וכו'. וכו'.
(קידושין כט:ל. תוספות ד"ה הא לן והא להו)

דף יומי DAF YOMI INSIGHTS

Personal Matters:

(Joke : What's a matter?

Answer : That question is too personal.)

אמר ר' אסי שונין כלי חרס שוועורו בכונס משקה ולא אמרו מוציא משקה אלא לענין גסטרא בלבד מאי טעמא אמר
מר זוטרא בריה דר' נחמן לפי שאין אומרים הבא גסטרא לגסטרא (גדה מט.)

And they did not declare the measure of "enough to **let out liquid**" **Except** for the case of **Shard alone**.
What is the reason? Mar Zutra Bar Nachman said **because people do not say "bring a shard for the
shard"** (artscroll)

I.e. People do not place a shard under a leaking shard to catch its drippings. *Rashi* (Artscroll note 23)

"I use my cracked tupper-ware containers as strainers"

- "You don't have to get that personal to get the etc. Personal Insurance Plan"

Bleu

English	Blue
Spanish	Azul
French	Bleu

כוחלא (סוכה נא:)

פרש"י ד"ה **כוחלא** : שישא צבוע ככחול

וההיא דברכות משמע קצת שדומה לאירנד"א בלע"ז דתנן התם פ"ק (ברכות ט:) משיכיר בין תכלת לכרתי משמע
דמעט משונין זה מזה ובמנחות פרק התכלת (מנחות מג:) אמרינן דתכלת דומה לים וים דומה לרקיע וזהו עין צבע

דף יומי דאס וואס זאגט דאס

שקורין אירנד"א בלע"ז אבל בירושלמי משמע שהוא צבע ויר"ד כעין עשבים וכו'. וכו'. (סוכה לא: תוס' ד"ה הירוק ככרתי)

The אירנד"א brought תוספות says the following about the old French word that מסורת הש"ס

ובל"א בלוי"א

כוחל

The word כוחל means to paint (apply eyeshadow).

הכוחל (בכורות מג:)

Well normally a person applying eyeshadow would need to pass the applicator over the bridge of the nose to apply the eyeshadow over the second eye. There are two exceptions:

Exception Number One: The צנועות

כחול כדי לכחול עין אחת : עין אחת הא לא כחלי אמר רב הונא שכן צנועות כוחלות עין אחת מיתבי רבי שמעון בן אלעזר אומר כחול אם לרפואה כדי לכחול עין אחת אם לקשט בב' עינים תרגמא הילל בריה דר' שמואל בר נחמני כי תניא ההוא בעירניות (שבת פ.).

If he takes out eye shadow paint, he is liable if it is enough to apply to one eye : Enough for one eye? But women do not apply eyeshadow to only one eye. Rav Huna said: Enough paint for one eye is significant because exceedingly modest women who veil their faces and leave only one eye uncovered will only paint one eye. They challenged this ruling from the Braisah: R' Shimon Ben Elazar says: If one takes out eye paint, the minimum amount that he must take out to be liable varies according to its purpose. If it is to be used for healing purposes, He is liable if he takes out enough for one eye. But if it is to be used for adornment, he is only liable if he takes out enough to place in two eyes. Hillel the son of R' Shmuel Bar Nachmani explained it as follows: When the Braisah was taught, it was taught in regards to village women. (Artscroll)

דף יומי DAF YOMI INSIGHTS

Women who lived in villages did not usually veil their faces, as the small populations and quieter life-styles prevalent in those locations made for a less frivolous way of life, and the safeguard of excessive modesty was not required. Thus, it was common for women who lived there to paint both eyes together, and the two eyes' worth of eye paint is therefore the minimum measure. (Artscroll Note 31)

Exception Number Two: The חרום

החרום פסול איזהו חרום הכוחל שתי עיניו כאחת (בכורות מג:)

A חרום is unfit (to serve in the Temple with the other כהנים). What is a חרום? A person whose nose is so sunken that he can paint both his eyes with one movement. (Artscroll)

In a normal person, the bridge of the nose separates between the eyes. Thus, if a person is applying eyeshadow to one eye, that person would have to move the applicator over the bridge to reach the other eye. In a חרום, his nose is recessed into his face and no bridge separates between his eyes. Thus, he would be capable of painting both eyes in a single movement (see Rashi; see also Rashash).

(Artscroll Not 31)

Whereas כוחלא means blue, the word הכחול means "Kohl".

והכחול (חולין פח:)

Kohl * 20. This is a cosmetic powder made from antimony that was used to darken the eyelids.

Kohl

/kōl/ noun - a black powder, usually antimony sulfide or lead sulfide, used as eye makeup especially in Eastern countries. (Oxford Languages)

Antimony is a chemical element with the symbol Sb and atomic number 51. A lustrous gray metalloid, it is found in nature mainly as the sulfide mineral stibnite. Antimony compounds have been known since ancient times and were powdered for use as medicine and cosmetics, often known by the Arabic name kohl. -Wikipedia

So perhaps it is interesting that although כוחלא means blue, כחול refers to Kohl which might be black.

So perhaps the verb הכחול refers to application of any cosmetic eye powder regardless of the color.

Antimony

Arabic Name Kohl

דף יומי DAF YOMI INSIGHTS

Noir

English : Black

אלא שלקה (נדה יט.)

Spanish	negro
French	noir

ר' יהודה מתיר בשחור

There are at least two places in ש"ס where ר' יהודה is מתיר בשחור and אוסר בלבן.

1. תניא ר' יהודה מתיר בשחור ואוסר בלבן מפני שצריך ביצת הגיר וכו'. (ביצה טו.)
2. תנו רבנן מלח סלקונדרית שחורה אסורה לבנה מותרת דברי רבי מאיר רבי יהודה אומר לבנה אסורה שחורה מותרת (עבודה זרה לט:)

Reb Dovid Shmendrick Shlita was מעורר to me the following הערה when I mentioned this to him in shul over the Succos Shabos Yomtov era; "What about the places where ר' יהודה is מתיר בשחור and אוסר בלבן?"

I thought this was an interesting point, so I was נפק דק ואשכח (יבמות סג.) and I found two additional places where ר' יהודה was מתיר בשחור and אוסר בלבן:

1. תינוקת שהביאה שתי שערות אינה יכולה למאן ר' יהודה אומר עד שירבה השחור (נדה נב.)

the שתי שערות of ת"ק is שתי שערות and compared to without שתי שערות the שתי שערות of ת"ק is שתי שערות, so in this case of שתי שערות we see the ת"ק אוסר her to the שחור

דף יומי DAF YOMI INSIGHTS

מיאון (he deems the world if she does מיאון (it is ineffective) and יהודה (effective)).

2. שיאור ישרף והאוכלו פטור סידוק ישרף והאוכלו חייב כרת איזהו שיאור כקרני חגבים סידוק שנתערבו סדקין זה בזה דברי ר' יהודה וחכמים אומרים זה וזה האוכלו חייב כרת ואיזהו שיאור כל שהכסיפו פניו כאדם שעמדו שערוותיו (פסחים מח):

Perhaps you can say the קרני חגבים are black in appearance (compared to the white dough) and so although יהודה ר' isn't פטור, but he is פטור from כרת as opposed to the מחייב חכמים.

So I mentioned to Reb Dovid, like this. I didn't even need to explain it, I just said the מקומות , I said "Psachim מח, and Nidda נב", and he might have nodded. I'm sure that he knew exactly what I was intending.

Greek origin meaning "two

דין

There are at least five names that appear in מסכת נדה that might appear only twice in ש"ס.

1. ר' חמא בר ביסא (בתובות סב:)(נדה יד:)
2. אמי ורדינאה (ביצה כז:)(נדה יט:)
3. רב עובדיה (ברכות טו:)(נדה כ:)
4. ר' אמי בר שמואל (נדה כ:)(נדה כה:)
5. רמי בר שמואל (כתובות צז:)(נדה יז:)

Two Teachings From חסא

Here are possibly the only two teachings from חסא in ש"ס:

רבא אמר חסא מצח והגבין והעין והלסת וגבת הזקן עד שיהו כולם כאחת (נדה כג:)

Concerning a fetus with a part-human part-animal face : It's mother is not *Tamei* unless the forehead, the eyebrow, the eye, the cheek and [one of] the chin are all present in human form at the same time, i.e. only one side of the face must have human features.

אמר רבא אמר רב חסא ביע רבי אמי אונאה אין להם ביטול מקח יש להם או אין להן אמר רב נחמן הדר אמר רב חסא פשיט ר' אמי אונאה אין להם ביטול מקח יש להם (בבא מציעא נו:).

Rava said in the name of Rav Chasa , R' Ami inquired; are they (the items listed in the משנה that are not subject to אונאה; namely העבדים והשטרות והקרקעות וכו' subject to the voidance of the

דף יומי DAF YOMI INSIGHTS

sale or not? (I.e. in the event of an overcharge or underpayment greater than one sixth of the price) Rav Nachman said , Rav Chasa later said, R' Ami decided that they are not subject to אונאה, but they are subject to the law of the voidance of the sale.

וסימניך

יח יט כ

מפתח : דיו

מאן תנא נתינת מים לדיו זו היא שרייתן אמר ר' יוסף רבי היא וכו. (שבת יח.)

תנן התם ר' יהודה אומר כל השיתין פטורין חוץ מן הדיופרא מאי דיופרא אמר עולא אילן העושה דיו פירות בשנה א"ר ירמיה בן אלעזר דיו פרצוף פנים היה לו לאדם הראשון שנאמר אחר וקדם צרתני וכו. (עירובין יח.)

דיו דיותא (גיטין יט.)

שחור כחרת אמר רבה בר רב הונא חרת שאמרו דיו תניא נמי הכי שחור כחרת ושחור שאמרו דיו ולימא דיו אי אמר דיו הוה אמינא כי פכחותא דדיותא קא משמע לן כי חרותא דדיותא איבעיא להו בלחה או ביבשתא תא שמע דרבי אמי פלי קורטא דדיותא ובדיק בה וכו. (נדה כ.)

In עירובין it is a different word. It is the greek word which means two. This is what comes up on the top of the google search.

di- (1) word-forming element of Greek origin meaning "two, double, twice, twofold," from Greek di-, shortened form of dis "twice," which is related to duo "two" and cognate with bi-, from PIE root *dwo- "two." In chemistry it indicates a compound containing two units of the element or radical to which it is prefixed. (etymonline)

In all the other locations cited above the word means ink. I think the גמרא in נדה implies that both the dry and the non dry are called דיו. The ד"ה פלי קורטא (only one on page נדה in תוספות) quotes תם רבינו תם who says that from the גמרא in נדה it is משמע that דיו can be either dry or liquid, and based on this he

דף יומי דאפא וואס דאפא

prohibited a ספר תורה to be written with עפצים gallnut juice ink since it is only contained in liquid form.

Here is a citation on the steps of producing דיו.

כל השמנים יפין לדיו ושמן זית מן המובחר איבעיא להו לגבל או לעשן תא שמע דתני רב שמואל בר זוטרי כל השמנים יפין לדיו ושמן זית מן המובחר בין לגבל בין לעשן (שבת כג.)

[In order to produce the ink's blackness] a glass vessel was exposed to the smoke of burning oil. The accumulated soot on the vessel's walls was then scraped off, mixed with a little oil and kneaded. The substance was then left to dry in the sun, after which it was dissolved in the ink solution (*Rashi*). The Gemara here inquires whether olive oil is the oil of choice for creating the soot or for use in kneading it. (Artscroll Note 15)

The תוספות there seems to say that according to רש"י there the שרף is גומא or gum, and תוספות argues saying that gum is not an ingredient of דיו. His proof is from the משנה in גיטין where the two are listed separately.

Anyways, the סימן to remember all these Daffin where you can find all the סוגיות of דיו is that the גמטריא of דיו is the same as "כ" and go back "דיו" (as in the greek דיו meaning "two") daffin to include יט and יח.

כ כ

That of our משנה is like that which he is wearing.

1. עולא אקלע לפומבדיתא חזייה לההוא טייעא דלבוש לבושא אוכמא אמר להו שחור דתנן כי האי מרטו מיניה פורתא פורתא יהבו ביה ארבע מאה זוזי (נדה כ.)
  2. רבין ואב"י הוו יתבי קמיה דרבנא נחמיה אחיה דריש גלותא חזייה דהוה לביש מטכסא אמר ליה רבין לאב"י היינו כלך דתנן אמר ליה אנן שירא פרנדא קרינן ליה מיתביה השיראים והכלך והסיריקין חייבין בציצית תיובתא ואיבעית אימא שירא לחוד ושירא פרנדא לחוד (שבת כ:)
- פר"ת דכלך דמתניתין קרינן שירא פרנדא אבל מטכסא לאו היינו שירא פרנדא דלא הוה אחר חורבן כדאמר בפ' בתרא דסוטה (דף מח:): משחרב בית המקדש בטל שמיר וזכוכית לבנה ושירא פרנדא ור"י מפרש דקאי נמי אמטכסא והא דקאמר התם בטל לא לגמרי בטל אלא שלא היה נמצא כ"כ דהא זכוכית לבנה היתה אחר חורבן דאמרין בפרק אין עומדין תבר קמייהו זכוכית חירותא בחופת בנו (תוס' ד"ה אנן שירא פרנדא קרינן ליה)

דף יומי DAF YOMI INSIGHTS

י י

Take the (כ) gematria (דיו) and split it in half to get י and י .

Why?

Perhaps because the word דיו is related to the english word "Digest".

Theoretical origins of the word "digest".

I want to suggest the English word "digest" might come from the greek words "דיו" which means two

(עירובין יח).

and the word "גיסטרא" as רש"י says in א' חולין כא עמוד א :

כל דבר החלוק לשנים קרי גיסטרא

So take the (כ) gematria (דיו) and split it in half to get י and י .

If דיו means two and you split those two in half so you have four.

There are two daffin in ש"ס where there are two cities with the same name on Daf א' so that equals four total cities in all.

1. ר' שמואל בר נחמני אמר שתי תמנאות היו חדא בירידה וחדא בעלייה (סוטה י).
2. אמר ר' יוסף תרתי קדש הואי (מכות י).

Bled Black Blood

איבעיא להו בלחה או ביכשתא תא שמע דרבי אמי פלי קורטא דדיותא ובדיק בה (נדה כ).

They inquired, is the *cheres* we spoke of that of liquid ink or dried ink? Come learn a proof, for R' Ami would split a piece of dried ink and examine with it.

This is a tongue twister sentence I say about this preceding גמרא.

A Bold Bald Builder Beheld Black Blood Bled.

Let me explain.

A Bold:

I say that ר' אמי was bold. Here's why I say this.

תא שמע שאלו את ר' יהושע צרת הבת מהו אמר להם מחלוקת ב"ש וב"ה והלכה כדברי מי אמר להם מפני מה אתם מכניסין ראשי בין שני הרים גדולים בין שתי מחלוקות גדולות בין ב"ש ובין ב"ה מתיירא אני שמא ירוצו גלגלתי וכו'. וכו'. ונהי נמי דעשו מאי מתיירא אני הא אמר ר' יהושע אין ממזר אלא מחייבי מיתת ב"ד נהי נמי דממזר לא הוי פגום מיהו הוי מק"ו מאלמנה מה אלמנה שאין איסורה נוהג בכל בנה פגום זו שאיסורה נוהג בכל כו.. (יבמות טו).

דף יומי DAF YOMI INSIGHTS

All the more so would ר' יהושע have been scared if he was in a position where he was declaring them to be ממזרים.

ההוא דהוי בשבבותיה דר' אמי אכרין עליה דממזרא הוה בכי ואזיל אמר ליה חיים נתתי לך (יבמות עח:)

So wouldn't you agree that ר' אמי was bold?

Bald:

ור' אמי ור' אסי הוו אכלי עד דנתור מזייהו (ברכות מד.)

They kept eating till their hair fell out. 😊, 🪄, 😊, 🪄

So doesn't this prove that ר' אמי was bald?

Builder:

אמר ר' אלעזר א"ר חנינא תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם שנאמר וכל בניך למודי ד' ורב שלום בניך אל תקרי בניך אלא בוניך (ברכות סד.)

So wouldn't you agree that this גמרא proves that ר' אמי in a certain specific sense, was a builder?

Beheld Black Blood Bled

תא שמע דר' אמי פלי קורטא דדיותא ובדיק בה (גדה כ.)

The גמרא said ובדיק בה, he would check with it. What would he check with it? So I say he **beheld black blood bled** and that is what he was checking with it.

דף יומי

DAF YOMI INSIGHTS

Fawn

The word שחוף has two definitions:

שחוף (חולין קלה).

Fawn Colored

שחוף (סוטה כו:)

Impotent

Rouge

English : Red

Spanish	Rojo
French	Rouge

סיקרא אמר רבה בר בר חנה סקרתא שמה (גיטין יט.).

פרש"י צבע אדום שקורין מיניא"ו

Artscroll say it is Minium

צבע אדום שצובעין בה תריסין (רש"י ד"ה סקרתא שבת קד:)

They would use this red dye to color shutters with it.

דף יומי DAF YOMI INSIGHTS

Madder

קשרי פואה (שבת סו:)

Knots of Madder

A scrambling or prostrate Eurasian plant of the bedstraw family, with whorls of four to six leaves.

-oxford languages

Overview. Madder is a plant. The root is used to make medicine.

-WebMD

etc. with whorled leaves and yellowish flowers **whose root is used to produce a red dye**. It was customary to knot Madder stems and hang them about one's neck as a cure. Rashi states that he does not know for which sickness these knots were used; see however korban HaEidah פואה ד"ה קשורי פואה who cites proof that they are beneficial for all illnesses. (Artscroll shabos 66b1 note 8)

מסורת הש"ס The Conceptual

מסכת נדה

משל משלו חכמים באשה וכו'. (נדה יז:)

Searching for a leak

1. ת"ר כיצד בודקין כלי חרס לידע אם ניקב בכונס משקה אם לאו יביא עריבה מליאה מים ונותן קדירה לתוכה אם כנסה בידוע שכונס משקה ואם לאו בידוע שמוציא משקה וכו'. (נדה מט.)
2. תיבדק (חולין נו.).
3. פרש"י ד"ה תיבדק : הריאה מכניס קנה דק בגרירת ונפח בריאה ואם הרוח יוצא טרפה ואם לאו כשרה ההוא דאתא לקמיה דר' גמליאל בר רבי אמר ליה רבי בעלתי ולא מצאתי דם אמרה ליה רבי עדיין בתולה אני אמר להן הביאו לי שתי שפחות אחת בתולה ואחת בעולה הביאו לו והושיבן על פי חבית של יין בעולה ריחה נודף בתולה אין ריחה נודף אף זו הושיבה ולא היה ריחה נודף אמר לו לך זכה במקחך (כתובות י:)

דף יומי DAF INSIGHTS

דרך בנין ממטה למעלה

The way of building is from the ground up.

אמר ר' יהודה האי מדורתה ממעלה למטה שרי ממטה למעלה אסיר וכו'. (עירובין קא.)

פרש"י ד"ה שרי : ביו"ט דאין זה בנין אהלים

1. אי אפשר לעליון לבא עד שלא בא התחתון (נדה מח.).
2. אמר ליה הכי אמר ר' יוחנן אמר הקדוש ברוך הוא לא אבוא בירושלים של מעלה עד שאבוא לירושלים של מטה (תענית ה.).

דבר אחר ויבן ד' אלקים אמר ר' חסדא ואמרי לה במתניתא תנא מלמד שבנאה הקב"ה לחוה כבניין אוצר מה אוצר זה רחב מלמטה וקצר מלמעלה כדי לקבל את הפירות אף האשה רחבה מלמטה וקצרה מלמעלה כדי לקבל את הולד

(עירובין יח:)

The Red Carpet

לכל זמן ועת

There is a time for everything.

לכל זמן ועת לכל חפץ תחת השמים (קהלת ג:א)

There is a time to give כבוד, and there is a time not to give כבוד.

There is a time to give כבוד:

1. והא רבא משקי בי הלולא דבריה ודל ליה כסא לרב פפא ולרב הונא בריה דר' יהושע וקמו מקמיה לרב מרי ולרב פנחס בריה דרב חסדא ולא קמו מקמיה איקפד ואמר הנו רבנן רבנן רבנן לאו רבנן (קידושין לב:)
2. דהנו תרי תלמידי דהוו יתבי קמיה דבר קפרא הביאו לפניו כרוב ודורמסקין ופרגיות נתן בר קפרא רשות לאחד מהן לברך קפץ וברך על הפרגיות לגלג עליו חבירו כעס בר קפרא אמר לא על המברך אני כועס אלא על המלגלג אני כועס אם חבירך דומה כמי שלא טעם בשר מעולם אתה על מה לגלגת עליו חזר ואמר לא על המלגלג אני כועס אלא על המברך אני כועס ואמר אם חכמה אין כאן זקנה אין כאן תנא ושניהם לא הוציאו שנתן (ברכות לט.).

דף יומי דאס וואס זאגט דאס

פרש"י ד"ה זקנה אין כאן : הלא זקן אני והיה לו לשאלני על איזה מהן יברך לפטור את שאר המינין
ודברים הללו אינן באין ללפת את הפת אלא שלא מחמת הסעודה הן באין ואמרינן לקמן דטעונין
ברכה לפנייהם ואין הפת פוטרן

Perhaps the fact that the תלמיד didn't ask בר קפרא what to do might have been a lack of כבוד to בר
בר קפרא at a time which it was appropriate to show that כבוד.

And there is a time not to give כבוד:

1. אין מכבדין אלא וכו. בפתח הראוי למזוזה (ברכות מז).
2. יכול יעמוד מפניו מבית הכסא ומבית המרחץ תלמוד לומר תקום והדרת לא אמרתי קימה אלא במקום שיש
הידור (קידושין לב:)

OK. So that's all there is. A time to give כבוד, and a time not to give כבוד. Could there possibly be any
other time with respect to the matter of giving כבוד?

And a time that it is a מחלוקת if it is a time to give כבוד or if it is a time not to give כבוד:

אמר ר' יוחנן בימי רשב"ג נשנית משנה זו רבן שמעון בן גמליאל נשיא רבי מאיר חכם רבי נתן אב בית דין כי הוה רשב"ג
התם הוה קיימי כולי עלמא מקמיה כי הוה עיילי רבי מאיר ורבי נתן הוה קיימי כולי עלמא מקמיהו אמר רשב"ג לא בעו
למיהוי היכרא בין דילי לדידהו תקין הא מתניתא ההוא יומא לא הוה רבי מאיר ור' נתן התם למחר כי אתו חזו דלא קמו
מקמיהו כדרגילא מילתא אמרי מאי האי אמרו להו הכי תקין רשב"ג אמר ליה ר"מ לרבי נתן אנא חכם ואת אב"ד
נתקין מילתא כי לדידן מאי נעביד ליה נימא ליה גלי עוקצים דלית ליה וכיון דלא גמר נימא ליה מי ימלל גבורות ד'
ישמיע כל תהלתו למי נאה למלל גבורות ד' מי שיכול להשמיע כל תהלותיו נעבריה והוי אנא אב"ד ואת נשיא שמעניהו
רבי יעקב בן קרשי אמר דלמא חס ושלום אתיא מילתא לידי כיסופא אל יתיב אחורי עיליתיה דרשב"ג פשט גרס ותנא
גרס ותנא אמר מאי דקמא דלמא חס ושלום איכא בי מדרשא מידי יהב דעתיה וגרסה למחר אמרו ליה ניתי מר וניתני
בעוקצין פתח ואמר בתק דאוקים אמר להו אי לא גמירנא כסיפתנן פקיד ואפקינהו מבי מדרשא הוה כתבי קושייתא
בפתקא ושדו התם דהוה מיפריק מיפריק דלא הוה מיפריק כתבי פירוקי ושדו אמר להו רבי יוסי תורה מבחוץ ואנו

דף יומי דאס וואס זאגט דאס

מבפנים אמר להן רבן שמעון בן גמליאל ניעיילינהו מיהו ניקנסינהו דלא נימרו שמעתא משמייהו אסיקו לר' מאיר אחרים ולר' נתן יש אומרים אחוהו להו בחלמייהו זילו פייסוהו לרבן שמעון בן גמליאל רבי נתן אזל רבי מאיר לא אזל אמר דברי חלומות לא מעלין ולא מורידין כי אזל רבי נתן אמר ליה רשב"ג נהי דאהני לך קמרא דאבוך למהוי אב ב"ד שויניך נמי נשיא מתני ליה רבי לר' שמעון בריה אחרים אומרים אילו היה תמורה לא היה קרב אמר לו מי הם הללו שמימיהם אנו שותים ושותם אין אנו מזכירים אמר ליה בני אדם שבקשו לעקור כבודך וכבוד בית אביך אמר ליה גם אהבתם גם שנאתם גם קנאתם כבר אבדה אמר ליה האויב תמו חרבות לנצח אמר ליה הני מלי היכא דאהנו מעשייהו רבנן לא אהנו מעשייהו הדר אתני ליה אמרו משום רבי מאיר אילו היה תמורה לא היה קרב (הוריות יג: יד.)

וצריך לומר דהאי אחרים לאו ר' מאיר נינהו דהא ר' מאיר איירי לעיל מינייהו (ברכות ט: תוספות ד"ה אחרים אומרים) ר' נתן ור' יעקב אמרו יחזרו ליורשי משלח ויש אומרים ליורשי מי שנשתלחו לו (גיטין יד:)

What do we hope for when there is such a מחלוקת?

שלום